

Adorinam Judson (1788 - 1850)

Historie

Adorinam Judson

(1788 - 1850)

Otec americké baptistické misie.

Narodil se 9. 8. 1788 v malém městečku Malden nedaleko Bostonu / Massachusetts v rodině kazatele kongregacionalistického sboru.

Od útlého dětství projevoval své nadání jaksi „v předstihu“ před svými vrstevníky. Číst se naučil již ve třech letech. Tento jistý „náskok“ jej charakterizoval po celý jeho život.

Od mládí šel ve stopách svého otce, kterého si velmi vážil. Jeho úcta hraničila až s bázní, neboť jeho otec byl velmi přísný muž, snažící se formovat svého syna od malička k cílevědomému disciplinovanému chování a smysluplnému na službu orientovanému životu.

Ve 14 letech, opět v předstihu, vstoupil na *Providence College* (později se tato škola stala součástí Brown University). Byla to konfesijně orientovaná škola. Už tady se sformovala skupinka přátel, mezi nimi A. Judson i Luther Rice, jeho pozdější blízký spolupracovník, která se rozhodla jít po studiích na misii. Po absolvování *Providence College* přešla většina z této skupiny na *Andover Theological Seminary*.

V r. 1810 kongregacionalisté ustavili komisi pro zahraniční misii a začali hledat první vhodné adepty pro tuto službu. A. Judson, který mezi tím již ukončil teologické vzdělání a stihl se i oženit s Ann Hasseltine, se přihlásil.

Jako absolvent s vynikajícím prospěchem dostal sice řadu lákavých nabídek na slibný start kariéry na domácí půdě, přednášet přímo na univerzitě, kde studoval, nebo začít jako kazatel jednoho z největších sborů kongregacionalistické církve v Bostonu, ale odolal těmto svodům. „Budeš blízko domova“, přemlouvala ho jeho matka. „Ne, já nikdy nebudu bydlet v Bostonu. Musím jít mnohem mnohem dál“.

Dne 19. 2. 1812 manželé Judsonovi vypluli spolu se skupinkou dalších misionářů do Indie. Byli to první misionáři vůbec, kteří se na misii vypravili z amerického kontinentu. Měli začít pracovat v Kalkatě, kde už působili angličtí baptističtí misionáři, a byli instruováni vybudovat jejich doktrinní protipól, jinými slovy konkurenci.

A. Judson na lodi během plavby začal pilně studovat Nový zákon, aby se na ty neřády baptisty řádně připravil. Avšak v Novém zákoně nenašel žádnou oporu pro křest nemluvňat. Proto ihned po příjezdu do Kalkaty vyhledal baptistické misionáře a pod jejich vedením pokračoval ve studiu baptistických zásad.

Den 6. 9. 1812 se A. Judson i jeho manželka nechali pokřtít ponořením a vstoupili do tamního baptistického sboru. Podobně se rozhodl i Luther Rice, který se krátce nato vrátil zpět do USA, aby oznámil baptistům, že mají v Indii své misionáře, a přidal se k baptistům v Bostonu. Ti se rozhodli Judsonovy finančně podporovat. L. Rice objížděl baptistické sbory a sháněl další prostředky pro misijní práci v Indii.

Judsonovi se rozhodli najít si samostatné místo pro misijní práci a přesunuli se v červenci 1813 do Rangúnu v Barmě. Byl to zcela jiný misijní terén, než v Indii, která byla již po léta pod britskou koloniální správou. Barma byla v té době zcela pohanskou zemí a pod pohanskou vládou, která se na cizince dívala s notnou dávkou nedůvěry.

Jedním z důvodů tohoto rozhodnutí byl velký tlak britské *Východoindické společnosti*, která kontrolovala většinu obchodu v Indii a nelibě nesla slibně se rozvíjející misijní práci. Chtěla mít své indické obchodní partnery co možná nejméně vzdělané a informované.

Začátky v Barmě byly pro Judsonovy velmi tvrdé. Barmské úřady notně komplikovaly jejich působení v zemi. V r. 1815 se jim narodil syn Roger, ale po sedmi měsících zemřel. První obrácený přišel až po šesti letech. Mezitím vypukla válka mezi Anglií a Barmou. Judsonovi museli snášet mnoho utrpení ze strany Barmánců, kteří příliš nerozlišovali mezi Angličany a Američany.

A. Judson vedle své každodenní misijní činnosti a kazatelské služby také vyučoval ve škole, kterou zřídili, a překládal Písmo do barmánštiny. K tomu si musel sestavit učebnici barmánské gramatiky a začal pracovat i na barmánsko - anglickém slovníku.

Jeho žena Ann mu byla velkou pomocnicí. Vedle svých každodenních povinností v domácnosti a při sboru i škole pilně psala o všem, co se na jejich misijním poli událo, a zasílala své dopisy do USA, kde byly čteny po baptistických sborech.

Její zprávy přímo elektrizovaly ženy v těchto sborech, když je zapáleně vyzývala k podpoře misijní práce, ale i k rozvinutí práce doma. Pod jejím vlivem vznikaly ve sborech tzv. „centíkové ženské spolky“, které vybíraly cent k centu, dolar k dolaru po celém východním pobřeží USA.

Členky těchto spolků se scházely také k intenzivním modlitbám za práci misionářů. Dále prodávaly kuřata, máslo, koláče z vlastní produkce, pletly a šily různé výrobky a také je prodávaly a výtěžek posílaly na misie. Tato dobročinná aktivita, kterou Ann Hesseltine Judsonová iniciovala, se posléze rozšířila po celých USA.

Práce začala pomalu růst i v Barmě. V r. 1823 měl sbor v Rangúnu 18 členů. Barmské úřady však vnímaly práci A. Judsona jako nebezpečí, proto ho 8. 6. 1824 zavřeli do vězení, kde strávil téměř dva roky. Krátce po jeho zatčení se Judsonovým narodila dcera Marie Alžběta. Mezitím Ann onemocněla a krátce po návratu manžela z vězení zemřela ve věku 37 let.

A. Judson pokračoval i přes všechny těžkosti a rány dál ve své misijní službě. Misijní stanice byla pod permanentním policejním dohledem, každý domorodý návštěvník byl perlustrován a nejednou i zbit.

Po příjezdu dalších misionářů z USA rozšířili práci do několika dalších míst v Barmě, později dokonce do Siamu (dnešní Thajsko) a Číny. V r. 1835 zde působilo 25 misionářů z USA, 21 místních spolupracovníků a na tomto území bylo okolo 600 členů baptistických sborů. Došlo tedy k definitivnímu průlomu.

I přes zjevný úspěch se A. Judson po celou dobu potýkal s těžkými depresemi, které ho občas přiváděly až na okraj života. Od svého úkolu, který dostal od Pána, však se odradit nenechal. Dál neúnavně pokračoval v každodenní práci, překladu Písma i rozšiřování slovníku.

V r. 1834 se znovu oženil se Sárou Boardmannovou z Alstedu v New Hampshire. Z tohoto manželství se narodilo osm dětí, dvě z nich zemřely v útlém věku. V r. 1845 zemřela i druhá žena A. Judsona Sára, bylo jí 42 let. Rok nato se A. Judson oženil potřetí s Emily Chubbuck v Hamilronu / New York. Za rok se jim narodila holčička Emily Frances.

Adorinam byl v té době už velmi nemocný. Trpěl následky mučení z dob svého uvěznění a celkově jeho fyzická kondice byla velmi slabá za ta léta strádání a usilovné práce v tropech. Prodělal bezpočet prudkých horečnatých a průjmových tropických nemocí včetně malárie a cholery, nehledě na jeho endogenní deprese. Zemřel 12. 4. 1850 při projíždce na moři, kde se zotavoval, tam ho také pochovali.

A. Judson po sobě zanechal obrovskou práci. V Barmě se nacházelo v době jeho smrti okolo deset tisíc členů baptistických sborů, což bylo dokonce víc než v Indii. Přeložil celou Bibli do barmštiny, vytvořil první barmskou gramatiku a sestavil anglicko - barmský slovník.

Pečeť jeho neúnavné práce v Kristových službách však nezůstala obtisknuta jen v Indočíně. Svým příkladem poctivého dělníka na vinici Páně probudil či znovu nastartoval baptisty v celé Americe, kteří se začínali utápět v doktrinálních sporech mezi Jihem a Severem.

Ukázal jim, že veškerou pozornost mají nasměrovat jinam, zaměřit na misijní pole. Jak je napsáno na pomníku v jeho rodném Maldenu, „jeho jméno je nesmazatelně zapsáno v nebesích“.

Pavel Vychopeň

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Sít víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Sít víry](#)